

32

穀
牛
日
記

HỒ CHÍ MINH

NHẬT KÝ
TRONG TÙ

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA
VIỆN VĂN HỌC

MỤC LỤC

	TRANG
Lời nói đầu	7
Nhật ký trong tù	11
Mở đầu tập nhật ký	13
Bị bắt ở phố Túc-vinh	15
Vào nhà lao huyện Tĩnh-tây	17
Đường đời khó khăn (bài 1)	19
Đường đời khó khăn (bài 2)	20
Đường đời khó khăn (bài 3)	21
Buổi sớm (bài 1)	24
Buổi sớm (bài 2)	25
Buổi trưa	28
Quá trưa	30
Xế chiều	32
Cơm tù	34
Người bạn tù thối sáo	36
Cái cùm (bài 1)	38
Cái cùm (bài 2)	39
Học đánh cờ (bài 1)	42
Học đánh cờ (bài 2)	43
Học đánh cờ (bài 3)	44
Ngắm trăng	47
Chia nước	49

TRANG

Trung thu (bài 1)	51
Trung thu (bài 2)	52
Cờ bạc	55
Tù cờ bạc	57
Tết « Song thập », bị giải đi Thiên-bảo	59
Đi đường	61
Chiều tối	63
Đêm ngủ ở Long-tuyền	65
Điền-dồng	67
Mới đến nhà lao Thiên-bảo	69
Vợ người bạn tù đến thăm chồng	71
Nhân các báo đăng tin đại hội hoan nghênh Vi-ky	74
Tự khuyên mình	77
Cảnh ngoài đồng	79
Hàng cháo	81
Nhà lao Quả-đức	83
Giải đi sóm (bài 1)	85
Giải đi sóm (bài 2)	86
Tù Long-an đến Đồng-chính	89
Trên đường đi	91
Đồng-chính	93
Chăn bằng giấy của người bạn tù	95
Đêm lạnh	97
Dây trói	99
Rụng mất một cái răng	101

TRANG

Gia quyến người bị bắt lính	103
Nói cho vui	105
Đi Nam-ninh	107
Lính gác khiêng lợn cùng đi (bài 1)	109
Lính gác khiêng lợn cùng đi (bài 2)	110
Trượt ngã	113
Giữa đường, đáp thuyền đi huyên Ung	115
Nhà lao Nam-ninh	117
Buồn	119
Nghe gà gáy	121
Một người tù còng bạc vừa chết	123
Lại một người nữa...	125
Cầm hút thuốc lá	127
Hoàng hôn	129
Tiền công	131
Không ngủ được	133
Nhớ bạn	135
Viết hộ báo cáo cho các bạn trong tù	137
Ghê	139
Nghe tiếng giã gạo	141
Ngày 11 tháng 11 (bài 1)	143
Ngày 11 tháng 11 (bài 2)	144
Ngày 11 tháng 11 (bài 3)	145
Báo động	148
Đoán chữ	150

TRANG

« Quán trọ »	152
Nắng sớm	154
« Ô Việt-nam có biển động »...	156
Đoàn đại biểu Anh sang thăm Trung-hoa	158
Giải đi Vũ-minh	160
Thịt chó ở Bảo-hương	162
Phu làm đường	164
Lính ngực đánh cắp mắt chiếc gậy	166
Cột cây số	168
Cháu bé trong nhà lao Tân-dương	171
Tiền đèn	173
Sinh hoạt trong tù	175
Ông Quách	177
Trưởng ban họ Mạc	179
Lên xe lửa đi Lai-tân	181
Anh ấy muốn trốn	183
Ô Lai-tân	185
Đến Liễu-châu	187
Giam lâu ngày chưa được xét	189
Nửa đêm	191
Đến dinh trưởng quan	193
Bốn tháng rồi	195
Ôm nắng	201
Đến Quế-lâm	203
Tiền vào nhà giam	205

TRANG

? !	207
?	209
Đến phòng chính trị khu IV	211
Cảnh buổi sớm	213
Tiết thanh minh	215
Cảnh chiều tối	217
Bị hạn chế	219
Đêm không ngủ	221
Mưa lâu	223
Tiếc ngày giờ	225
Thu cảm (bài 1)	227
Thu cảm (bài 2)	228
Được lệnh trên cho đi lại ngoài phòng giam	231
Đêm thu	233
Cảm tưởng đọc « Thiên gia thi »	236
Tức cảnh	238
Trời hửng	240
Mói ra tù, tập leo núi	243
Chú thích	245
Mục lục	247

NHẬT KÝ TRONG TÙ

Bản dịch tập thơ chữ Hán
Ngục Trung Nhật Ký của
Chủ tịch Hồ CHÍ MINH
do nhà xuất bản Văn Hóa
thuộc Viện Văn Học xuất bản

Chữ Hán do ông Phạm phú Tiết viết. Bìa
của họa sĩ Nguyễn Thọ — Nền vẽ của họa sĩ
Nguyễn đỗ Cung. In lần thứ nhất khổ 16x24:
695 cuốn trên giấy dồ lụa Việt nam —
354 cuốn trên giấy Châu liêm Trung quốc
7140 cuốn trên giấy báo Liên xô — khổ 13x18
30.000 cuốn trên giấy Trung quốc số 4

Có 3 phụ bản :

Ảnh Hồ Chủ tịch 1959 — Bút tích
Hồ Chủ tịch trong cuốn Ngục Trung Nhật
Ký (trang 24). Ảnh Hồ Chủ tịch năm 1945
In tại xưởng in công tư hợp doanh
Minh-Sang Hà-nội. In xong ngày 30 tháng
4 - 1960 — Số xuất bản : 101 — Số in :
1417/9 — Gửi lưu chiểu tháng 4 - 1960.

LỜI NÓI ĐẦU

Trong Viện Bảo tàng Cách mạng Việt-nam, tại Phòng Mặt trận Thống nhất Dân tộc Phản đế và Mặt trận Việt-minh, có một cuốn sổ tay, bìa xanh đã bạc màu. Trang đầu cuốn sổ ghi bốn chữ Ngục trung nhật ký, kèm theo bốn câu thơ và một hình vẽ hai nắm tay bị xích. Phần ruột gồm 47 trang ghi hơn một trăm bài thơ. Những trang cuối ghi một số mục nhỏ có tính chất thời sự. Toàn bộ cuốn sổ đều viết bằng chữ Hán.

Đó là cuốn sổ tay của Hồ CHỦ TỊCH, gồm những bài thơ mà Người đã viết trong cảnh lao tù từ mùa thu 1942 đến mùa thu 1943. Tháng

8 năm 1942, vị Lãnh tụ của chúng ta, trên đường công tác, đi từ Cao-bằng sang Trung-quốc, đã bị bọn Tưởng Giới-thạch bắt lúc vừa qua khỏi biên giới Việt-Trung và bị giải tới giải lui hơn một năm trời qua mấy chục nhà lao tỉnh Quảng-tây.

Ngục trung nhật ký là tập thơ của một người cộng sản vĩ đại, hơn nữa thể kỷ đã không ngừng phản ánh cho lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, cho tổ quốc, cho loài người. Từ những bài thơ rất hiện thực về đời sống trong lao tù dưới chế độ Tưởng Giới-thạch tàn bạo và mục nát, toát ra một phong thái ung dung, một khí phách hào hùng, một ý chí sắt đá, một tinh thần lạc quan cách mạng không gì lay chuyển nổi.

Ngục trung nhật ký không những là một văn kiện lịch sử vô giá mà còn là một tác phẩm văn học lớn, có tác dụng giáo dục sâu sắc phẩm chất, đạo đức cách mạng cho tất cả chúng ta ngày nay.

Để góp vào việc học tập chung, Viện Văn học đã thành lập một Ban phụ trách dịch tập thơ

ra tiếng Việt. Hôm nay, nhân dịp đồng bào ta trong cả nước vui mừng chúc thọ HỒ CHỦ TỊCH bảy mươi tuổi, Viện chúng tôi xuất bản tập Ngục trung nhật ký, với bản dịch kèm theo, để tỏ lòng biết ơn đối với vị Lãnh tụ kính yêu của dân tộc.

Điều mong ước chân thành của chúng tôi là rời đây, với sự giúp sức của đồng đảo các nhà văn, nhà thơ và của các bạn đọc, bản dịch sẽ đạt tới một trình độ nghệ thuật cao hơn, xứng đáng hơn với nguyên tác.

Hà-nội, tháng 5 năm 1960
VIỆN VĂN HỌC

獄中日記

身體在獄中

精神在獄外

欲成大事業

精神更要大

NGỤC TRUNG NHẬT KÝ

Thân thể tại ngục trung,
Tinh thần tại ngục ngoại;
Dục thành đại sự nghiệp,
Tinh thần cánh yếu đại.

NHẬT KÝ TRONG TÙ

*Thân thề ở trong nhà lao, tinh thần ở
ngoài nhà lao. Muốn làm nên sự nghiệp
lớn, tinh thần lại càng phải cao.*

NHẬT KÝ TRONG TÙ

Thân thề ở trong lao,
Tinh thần ở ngoài lao ;
Muốn nên sự nghiệp lớn,
Tinh thần càng phải cao.

開卷

老夫原不愛吟詩
因為囚中無所為
聊借吟詩消永日
且吟且待自由時

KHAI QUYỀN

Lão phu nguyên bất ái ngâm thi;
Nhân vị tù trung vô sở vi,
Liêu tá ngâm thi tiêu vĩnh nhật,
Thả ngâm thả dãi tự do thi.

MỞ ĐẦU TẬP NHẬT KÝ

*Già này vốn không thích ngâm thơ.
Nhưng vì trong tù không có việc gì làm,
nên dành mượn việc ngâm thơ cho qua ngày
dài; vừa ngâm vừa đợi ngày tự do.*

MỞ ĐẦU TẬP NHẬT KÝ

*Ngâm thơ ta vốn không ham
Nhưng vì trong ngục biết làm chi đây?
Ngày dài ngâm ngợi cho khuây,
Vừa ngâm vừa đợi đến ngày tự do.*

在足榮街被扣留
足榮却使余蒙辱
故意遲延我去程
間諜嫌疑空捏造
把人名譽白牺牲

TẠI TÚC-VINH NHÀI BỊ KHẨU LUU

Túc-vinh khước sử dư mông nhục,
Cố ý tri diên ngã khứ trình;
Gián điệp hiềm nghi không niết tạo,
Bả nhân danh dự bạch hy sinh.

BỊ BẮT Ở PHỐ TÚC-VINH

Phố tên là Túc-vinh mà làm cho ta bị
nhục, cố ý làm chậm cuộc hành trình của
ta. Bịa đặt vu cho là gián điệp, không dung
làm mất danh dự người ta.

BỊ BẮT Ở PHỐ TÚC-VINH

Túc-vinh mà đè ta mang nhục,
Cố ý làm cho chậm bước mình;
Bịa đặt vu ta là gián điệp,
Không dung danh dự phải hy sinh.